

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi B. J. i W. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki  
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie  
o sygn. VIII ACa 3775/25,

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw  
Publicznych w dniu 5 maja 2026 r.,

**oddala skargę.**

Leszek Bosek Grzegorz Pastuszko Janusz Niczyporuk

## UZASADNIENIE

Pismem datowanym na 22 grudnia 2025 r., B. i W. J. (dalej: „skarżący” lub  
każdy z osobna „skarżący”, „skarżąca”), reprezentowani przez profesjonalnego  
pełnomocnika, wnieśli za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie do  
Sądu Najwyższego skargę na przewlekłość w sprawie toczącej się przed Sądem  
Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. VIII ACa 3775/25. Pismem z 27 stycznia 2026  
r. Sąd Apelacyjny w Warszawie przedstawił skargę Sądowi Najwyższemu.

W przedmiotowej skardze skarżący wnieśli o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie z powództwa skarżących przeciwko bankowi, toczącej się obecnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. VIII ACa 3775/25;

2. wydanie Sądowi Apelacyjnego w Warszawie, rozpoznającemu sprawę o sygn. VIII ACa 3775/25, zaleceń, aby Sąd ten niezwłocznie:

- rozpoznał wniosek z apelacji pozwanego z 9 maja 2023 r. (pkt 2.1 petitum), złożony na podstawie art. 380 k.p.c., tj. o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego;

- wydał zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej w przedmiotowej sprawie;

3. przyznanie skarżącym od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie sumy pieniężnej w wysokości 5000 zł;

4. zwrócenie skarżącym od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawy kosztów postępowania, tj. kwoty 200,00 zł tytułem opłaty sądowej od skargi i 34 zł tytułem uiszczonych dwóch opłat skarbowych, a także kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

5. w przypadku uwzględnienia skargi dokonanie wpłaty przyznanych środków na wskazane konto.

W uzasadnieniu skargi skarżący przedstawili przebieg postępowania od dnia wniesienia pozwu, po dzień 9 lipca 2025 r., czyli dzień doręczenia ich pełnomocnikowi odpisu apelacji pozwanego. Podkreślili także, że brak prawomocnego rozstrzygnięcia przedmiotowego postępowania nie pozwala na wydanie wyroku w sprawie sądowej z powództwa pozwanego banku przeciwko nim a toczącym się przed Sądem Okręgowym w Warszawie, sygn. XXVIII C16437/23.

Skarżący zauważyli, że postępowanie apelacyjne w przedmiotowej sprawie trwa od 30 maja 2023 r. do dnia wniesienia niniejszej skargi, a więc ponad 2,5 r., zaznaczając, że Sąd Apelacyjny wciąż nie wyznaczył terminu rozprawy apelacyjnej. Z uwagi na powyższe uchybienia w terminowym rozpatrzeniu ich sprawy, w tym w szczególności jedynie częściowy efekt wniosku skarżących o nadanie sprawie biegu z 24 marca 2025 r. - w ich ocenie - niniejsza skarga jest w pełni uzasadniona.

W piśmie z 7 kwietnia 2026 r., stanowiącym uzupełnienie braku fiskalnego skargi, skarżący zmodyfikowali żądanie skargi, cofając wniosek o wydanie Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie zalecenia wyznaczenia terminu rozprawy i jednocześnie wnieśli o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie z powództwa skarżących przeciwko bankowi, toczącej się obecnie przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. VIII ACa 3775/25;

2. przyznanie skarżącej od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie sumy pieniężnej w wysokości 5000 zł;

3. zwrócenie skarżącej od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawy kosztów postępowania, tj. kwoty 200 zł tytułem opłaty sądowej od skargi i 17 zł tytułem uiszczonych opłat skarbowych, a także kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

4. przyznanie skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie sumy pieniężnej w wysokości 5000 zł;

5. zwrócenie skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawy kosztów postępowania, tj. kwoty 200 zł tytułem opłaty sądowej od skargi i 17 zł tytułem uiszczonych opłat skarbowych, a także kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W piśmie z 14 kwietnia 2026 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zgłosił swój udział w sprawie, wniósł o stwierdzenie przez Sąd Najwyższy swojej niewłaściwości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, a alternatywnie – wniósł o oddalenie skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) wskazano, że jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym - właściwy do jej rozpoznania

jest Sąd Najwyższy. W rozpoznawanej sprawie skarżący żądają stwierdzenia przewlekłości przed sądem apelacyjnym, co zgodnie z powyższą regulacją stanowi o kognicji Sądu Najwyższego i tym samym wniosek Prezesa Sądu Apelacyjnego o uznanie się przez Sąd Najwyższy niewłaściwym podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W świetle art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość ocenie podlega w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, należy uwzględnić: łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej zawichości sprawy, znaczenie rozstrzygnięcia dla skarżącego, zachowanie się stron, w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ustawie o skardze na przewlekłość nie sprecyzowano, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W judykaturze przyjmuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można mówić z reguły w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej, która trwa co najmniej 12 miesięcy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16; 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; 19 października 2017 r., III SPP 42/17; 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18; 22 stycznia 2019 r., I NSP 71/18; 3 grudnia 2019 r., I NSP 160/19; 28 września 2021 r., I NSP 145/21).

Należy zauważyć, że wskazana wyżej reguła stanowi jedynie ogólnie przyjęty standard orzeczniczy. Sąd Najwyższy zwracał już wielokrotnie uwagę, że przekroczenie okresu 12 miesięcy trwania postępowania nie oznacza

automatycznie wystąpienia stanu przewlekłości, gdyż dla jego stwierdzenia konieczne jest zbadanie wszystkich okoliczności sprawy. Według zaprezentowanego w tym zakresie stanowiska, przy ustalaniu, czy w konkretnym przypadku mamy do czynienia z przewlekłością postępowania, należy brać pod uwagę kryteria określone w art. 2 tej ustawy, m.in. terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; 28 września 2021 r., I NSP 145/21). Wymóg ten uniemożliwia dokonanie oceny przewlekłości postępowania w sposób mechaniczny, obligując tym samym do oceny indywidualnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; 6 maja 2020 r., I NSP 34/20; 10 listopada 2020 r., I NSP 142/20; 28 września 2021 r., I NSP 145/21).

W rozpoznawanej sprawie skład orzekający dokonał analizy akt sprawy, na którą złożono skargę pod kątem dokonywanych czynności i stwierdził, że została ona zainicjowana pozwem z 12 marca 2020 r., a także że dotyczy roszczeń z tytułu umowy o kredyt hipoteczny, w której Sąd Okręgowy w Warszawie 9 marca 2023 r. wydał wyrok. Następnie akta sprawy wraz z apelacją strony pozwanej przekazano do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 30 maja 2023 r. W dniu 31 maja 2023 r. w sprawie wylosowano sędziego referenta. Kolejno sprawę wpisano do repertorium ACa i zawiadomiono pełnomocników stron o składzie orzekającym. W dniu 1 czerwca 2023 r. skarżący złożyli wniosek o udzielenie zabezpieczenia zgłoszonego roszczenia o ustalenie nieważności umowy. Zarządzeniem z 27 czerwca 2023 r. sprawę skierowano do losowania w ramach SLPS celem ustalenia składu 3-osobowego i zawiadomiono pełnomocników stron o składzie orzekającym. Postanowieniem z dnia 5 września 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie udzielił skarżącym zabezpieczenia roszczenia. Odpis postanowienia doręczono 2 października 2023 r., zaś 11 października 2023 r. złożono wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu postanowienia z uzasadnieniem. W dniu 20 stycznia 2025 r., na podstawie zarządzenia nr 11/2025 r. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, zakreślono sprawę w Wydziale VI Cywilnym i zarejestrowano w Wydziale VIII Cywilnym. Pismem z 28 marca 2025 r.

pełnomocnik skarżącego wniósł o wyznaczenie terminu rozprawy. Zarządzeniem z 19 maja 2025 r. wezwano pełnomocnika powodów do złożenia pełnomocnictw procesowych pod rygorem pominięcia czynności w terminie tygodniowym. Zarządzeniem z 20 maja 2025 r. wyznaczono skład orzekający zgodnie z SLPS VIII Wydziału Cywilnego. W dniu 27 czerwca 2025 r. zarządzono doręczenie odpisu apelacji pełnomocnikowi skarżących i zawiadomiono o składzie orzekającym. W dniu 22 lipca 2025 r. pełnomocnik skarżących złożył odpowiedź na apelację. W dniu 2 stycznia 2026 r. wyznaczony został termin rozprawy na 24 lutego 2026 r. Zarządzeniem z 4 lutego 2026 r., wobec usprawiedliwionej nieobecności sędziego referenta, sprawę zdjęto z wokandy. Kolejny termin rozprawy wyznaczono na 21 kwietnia 2026 r., o czym zawiadomiono pełnomocników stron. Znowu – z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność sędziego – ustalony termin odwołano a nowy wyznaczono na 12 maja 2026 r.

Z powyższego wynika, że – wbrew temu, co napisali skarżący – w sprawie były podejmowane odpowiednie czynności zmierzające do jej zakończenia, które zaowocowało wyznaczeniem obecnego terminu na 12 maja 2026 r.

Ponadto Sąd Najwyższy stwierdza, że niniejsza sprawa, pomimo że nie należy do spraw obszernych i o wysokim stopniu złożoności, to jednak dotyczy kwestii związanych z umową kredytu hipotecznego w walucie CHF, gdzie czas jej procedowania nie odbiega od podobnych. Co więcej – sąd ma obowiązek rozpoznać ją obok wszystkich innych wniesionych spraw, przy zachowaniu kolejności wpływu do referatu sędziego oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznawanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach wynikających z § 79 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - Regulamin urzędowania sądów powszechnych. Nie jest możliwe, aby sprawa, która nie ma charakteru pilnej – a do takiej w ocenie Sądu Najwyższego nie należy sprawa skarżących – została rozpoznana przed sprawami, które wpłynęły wcześniej. Skarga na przewlekłość nie może stanowić instrumentu wymuszenia przyspieszenia terminu rozpoznawania sprawy, prowadząc do nierównego traktowania stron, znajdujących się w zbliżonej sytuacji prawnej, jako że zaburzałoby to zasadę rozpoznawania spraw według kolejności wpływu i

skutkowało wydłużeniem oczekiwania na termin rozprawy przez osoby, które skargi bądź wniosków o przyspieszenie rozpoznania sprawy nie składały.

Wobec powyższego – zdaniem Sądu Najwyższego – przebieg postępowania apelacyjnego nie pozwala na stwierdzenie jego przewlekłości i w efekcie przyjęcie, że miała miejsce beczynność Sądu Apelacyjnego naruszająca prawo skarżących do uzyskania rozstrzygnięcia bez nieuzasadnionej zwłoki.

W związku z tym Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji.

Leszek Bosek

Grzegorz Pastuszko

Janusz Niczyporuk

[D.Z.]

[r.g.]